

РЕШЕНИЕ

№ 688

гр. Кюстендил, 03.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ, XI-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Елисавета Г. Деянчева

при участието на секретаря Цветанка В. Александрова
като разглежда докладваното от Елисавета Г. Деянчева Гражданско дело № 20211520102491 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 422 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК), във вр. с чл. 415 от с.к.

Образувано е по искова молба, депозирана от „*****“ ЕООД, ЕИК: 131001375 против В. А. Т. и М. К. Т..

В исковата молба се сочи, че на 30.08.2010г. в гр. К. бил сключен Договор за потребителски кредит № *** между „Ю*****“ АД (с настоящо наименование „Ю.Б.“ АД), ЕИК: ***** и ответниците в настоящото, като кредитополучатели, за сума в размер на 12080,00 лв. Като доказателство, че сумата била усвоена ищецът представя банково бордеро № 9583335/31.08.2010г.

Съгласно условията на договора кредитът се олихвявал с лихвен процент съгласно чл. 3 като същият следвало да се върне на 120 месечни вноски, с определен краен падеж – 31.08.2020г.

Кредитополучателите не изпълнили договорните си задължения, поради което непогасеното задължение възлизало на 20533,51 лв., от които: 12080,00 лв. – главница и 8453,51 лв. – договорна лихва.

Понастоящем кредитът бил изцяло изискуем поради настъпил падеж и на последната погасителна вноска, а именно - на 31.08.2020г.

Твърди се, че на 18.01.2016г. процесното вземане срещу ответниците било прехвърлено на ищцовото дружество на осн. сключен Договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия). Изпратено било уведомление по смисъла на чл. 99 от ЗЗД до длъжниците от цедента чрез надлежно упълномощения за това цесионер, чието съдържание било приложено и към исковата молба с оглед установяване редовност на връчването.

Ищецът сочи, че пристъпил към принудително събиране на вземанията си като в тази връзка било образувано ч. гр. д. №1849/2021 г. от описа на КРС, по повод на което била

издадена и заповед за изпълнение за следните суми: 4500,00 лв. – частично от общо задължение за главница в размер на 12080,00 лв. и 500,00 лв. – частично от общо задължение за договорна лихва в размер на 8453,51 лв. В законоустановения за това срок срещу издадената заповед длъжниците възразили, което обусловило и интереса на дружеството от завеждане на иска по настоящото производство.

И към настоящия момент процесното вземане не било погА.о.

Ето защо се поддържа искане да бъде признато за установено в отношенията между страните, че В. А. Т., ЕГН: ***** и М. К. Т., ЕГН: *****, двамата с адрес: гр. К., ул. „С.“ № ** дължат и следва да заплатят на „Е. М.“ ЕООД, ЕИК: ****, със седалище и адрес на управление гр. С., р-н „В.“, ул. „Р. П. – К.“ № ** сумата от **4500,00 лв.** (четири хиляди и петстотин лева) **частично** от общо задължение за главница в размер на 12080,00 лв. по Договор за потребителски кредит № FL548864 от 30.08.2010г., **ведно** със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на Заявлението по чл. 410 от ГПК в съда до окончателното изплащане на сумата, както сумата в размер на **500,00 лв.** (петстотин лева), представляваща **част** от договорна лихва в общ размер на 8453,51 лв. за периода 01.03.2018г. – 31.08.2020г. (датата, на която кредитът е станал изискуем).

Претендират се и сторените разноски в настоящото, а и в заповедното производство.

Обстоятелства, от които произтичат възразенията на ответника:

В срока по чл. 131 от ГПК ответните страни са депозирали писмен отговор.

Сочат, че исковата претенция е недопустима, т.к. ответниците не били уведомени за извършената цесия. Тя била и неоснователна, доколкото се въвежда възразение, че правото на иск е погА.о по давност както досежно главницата, така и за лихвата.

В съдебно заседание ищецът не изпраща процесуален представител като исковата молба се поддържа чрез предварително депозирана в изложения смисъл молба. Ответниците оспорват молбата чрез процесуалния си представител по съображенията в отговора.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

Видно от доказателствата по делото на 30.08.2010 г. в гр. Кюстендил бил сключен Договор за потребителски кредит №**** между „Ю. И Е. Дж. Б.“ АД (с настоящо наименование „Ю. Б.“ АД), ЕИК:*****и ответниците като кредитополучатели, за сума в размер на 12080,00 лв. Посочената сума била усвоена, видно от приложено банково бордеро № *****/31.08.2010г.

Не се спори, че сумата по договора не е напълно възстановена.

Видно от приложения договор за прехвърляне на вземания от 18.01.2016 год. сключен на основание чл. 99 от ЗЗД между „Ю. Б.“ АД и ищеца, ведно с Приложение към потвърждение на цесията, вземането по договора било прехвърлено на ищцовото дружество, заедно с всички лихви, такси и разноски.

С представено по делото заверено копие на пълномощно с нотариална заверка от 19.02.2021 г. на л. 24 и 25, цесионерът и ищец в настоящото бил упълномощен да извърши от името на упълномощителя и цедент, уведомяване на длъжниците по смисъла на чл. 99, ал. 3 от ЗЗД, чиито вземания са предмет на договор за прехвърляне на вземанията от 18.01.2016 год. Пълномощното е с валидност до 31.01.2026 г. освен ако не бъде оттеглено по-рано, за каквото оттегляне данни по делото липсват. На свой ред цесионерът упълномощил (с пълномощно от 02.05.2017г. - л. 26 и 37 от делото) адв. Пр. В., като управляващ съдружник на АД „В. и п.“, за сочените действия.

Били изпратени по реда на чл. 99, ал. 3 от ЗЗД уведомления до кредитополучателите изх. № 574/24.08.2021г. (л. 21) и изх. № 615/24.08.2021 г. от цесионера (представяван от упълномощения адв. Василев) като пълномощник на цедента, за извършените продажби на

вземането.

Сочените уведомления са връчени чрез трети лица – спр. л. 23 от делото.

Прието е и заключение по допуснатата съдебно-счетоводна експертиза, според което съгласно данните в банково бордеро от 31.08.2010 г. кредитът е усвоен, като на ответника Т. била преведена сума в размер на 12080 лв. Към 30.08.2022 г. дължимите суми експертът определя на: 12080 лв. главница, 9423,33 – договорна лихва, а по погасителен план 9976,34 лв., като е установено още, че е погасена само сумата от 553,21 лв., която е отнесена за погасяване на разноси.

Видно от материалите по приложеното ч.гр.д. № 1849/2021 г. на КРС, в полза на заявителя – ищец понастоящем, била издадена заповед за изпълнение на парично задължение за сумите, предмет и на исковата молба в настоящото производство, срещу която в законоустановения за това срок са депозирані възражения по чл. 414 от ГПК.

С оглед на това заповедният съд е указал на заявителя, че може да предяви иск за установяване на вземането си в едномесечен срок, като именно в срока по чл. 415 от ГПК заявителят по заповедното производство е предявил настоящите положителни установителни искове.

Горната фактическа обстановка съдът прие за безспорно установена след преценка поотделно и в съвкупност на всички събрани по делото писмени доказателства, които са допустими, относими и безпротиворечиви.

При така установените фактически обстоятелства по делото, съдът приема от правна страна следното:

По допустимостта: Предявени са установителни искове по реда на чл. 422 от ГПК във вр. с чл. 415, с предмет установяване съществуването на вземането, заявено по реда на чл. 410 ГПК, за което е било образувано ч.гр.д. № 1849/2021 г. на КРС.

При извършената служебна проверка за допустимост на исковата претенция се установи, че в полза на ищеца е била издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК за вземането, предмет на настоящата искова молба. Заповедта е била връчена на длъжниците **като в законоустановения за това срок последните са депозирали възражения по чл. 414 от ГПК**, поради което съдът е разпоредил процедура по чл. 415, ал. 1, т. 1 от ГПК. Указанията на заповедния съд до заявителя са съответни на установените обстоятелства, като е спазен и срокът за предявяване на установителния иск. При посочените съображения претенцията е допустима.

По основателността: Целта на предявяването на иск в хипотезата на чл. 415 вр. чл. 422 от ГПК е да се установи наличието на вземането към момента на подаване на заявлението, за което е издадена заповед за изпълнение, но вече със сила на пресъдено нещо, тъй като в случая депозираното по реда на чл. 414 от ГПК възражение препятства влизането ѝ в сила. При основателност на претенцията и съгласно чл. 416 ГПК заповедта за изпълнение придобива изпълнителна сила и въз основа на нея съдът издава изпълнителен лист.

В случая не се оспорва обстоятелството, че в хода на заповедното производство е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК за търсените суми в полза на настоящия ищец, срещу която в срок са депозирані възражения.

Не е спорно и че между „Ю. и Е. Д. Б.“ АД и ответниците е бил сключен договор за паричен заем, въз основа на който са им били предоставени, съотв. усвоени сумите, предмет на договора.

Липсва спор и по това, че ответниците са останали задължени по този договор.

При служебна проверка по валидността на процесния източник на облигационни отношения, не се установиха нарушения на изискванията на чл. 12, ал.1, т.7-11 ЗПК.

По отношение на извършената цесия:

Кредиторът е прехвърлил процесното вземане с договор за цесия от 18.01.2016г. на ищцовото дружество като за извършеното прехвърляне били изпратени до кредитополучателите уведомления по см. на чл. 99 от ЗЗД, за което писмените доказателства по делото установяват, че не са получени от адресатите.

В този аспект следва да се посочи, че по правило с договора за прехвърляне на вземания кредиторът прехвърля вземанията си на трето лице, като за това не е необходимо съгласие на длъжника. За да произведе действието си спрямо него обаче, цесионният договор следва да му бъде съобщен от предишния кредитор съгласно разпоредбите на чл. 99, ал. 3 и ал. 4 от ЗЗД. Уведомяването на длъжника е предвидено с цел същият да узнае за договора за цесия с оглед изпълнение на задълженията му на новия кредитор и също така да го защити срещу ненадлежно изпълнение на неговото задължение на лице, което вече не е носител на правата по съответния договор. В съдебната практика се приема, че уведомлението може да се връчи на длъжника и заедно с исковата молба, който факт следва да се зачете съгласно чл. 235 ал.3 от ГПК. Липсва законово ограничение съобщаването на цесията да се извърши от новия кредитор, който действа като пълномощник на стария кредитор, което действие се възприема за валидно и поражда правно действие.

В настоящия случай по делото са представени уведомления до кредитополучателите, изходящи от цесионера (последният представляван от упълномощения адв. В.) като пълномощник на цедента, досежно уведомяването на длъжниците за станалото прехвърляне на вземането. Така изготвените уведомления обаче съдът намира, че са компрометирани и не могат да постигнат процесуалния си ефект, та дори и то като приложение към настоящата искова молба.

Както вече се отбеляза липсва пречка уведомяването на длъжниците за процесната цесия да се извърши и от надлежно упълномощения от цедента за това цесионер. По делото е представено пълномощно в този смисъл, същото нотариално заверено от дата 19.02.2021г. Тоест, считано от посочената дата ищцовото дружество е било надлежно овластено да уведоми длъжниците от името на цедента за станалото прехвърляне на процесното вземане. На свой ред цесионерът, на 02.05.2017г., упълномощил за посоченото действие адв. Пр. В. от АД „В. и п.“. Така извършеното упълномощаване обаче предхожда по време пълномощното от 19.02.2021г. Тоест, „Е. М.“ ЕООД, като упълномощител, е овластил адв. В. с права, с които дружеството все още не е разполагало. Ето защо упълномощаването на адв. В., считано от 2017г., не е произвело процесуалния си ефект и последният е действал при пълна липса на представителна власт (*falsus mandati*). И макар да е вярно, че процесните уведомления са от 24.08.2021г., т.е. след надлежното упълномощаване на цесионера от 19.02.2021г., то последните сами по себе си не са в състояние автоматично да валидират упълномощителната сделка с пълномощник сочения процесуален представител. Ето защо последният е следвало да бъде изрично упълномощен за съответните действия по см. на чл. 99, ал.3 от ЗЗД след 19.02.2021г. и то при уговорена възможност между цедент и цесионер за преупълномощаване в съответствие с изискванията на чл. 43 от ЗЗД, каквато данните по делото не установиха да е налице.

Изложеното сочи на това, че уведомяването на длъжниците за процесната цесия да е ненадлежно извършено, което на свой ред обосновава липсва на активна материалноправна легитимация за ищеца по предявения иск. Ето защо, последният подлежи на отхвърляне само на това основание.

Съгласно задължителната тълкувателна практика по прилагането на закона, обективизирана в т.13 от ТР4/2014г. по тълк. д. 4/2013г., ВКС, ОСГТК, при отхвърляне на иска по чл. 422 от ГПК, издадената в заповедното производство заповед за изпълнение не подлежи на обезсилване, но въз основа на нея не следва да се издава изпълнителен лист.

Извън горното и за пълнота на мотивите ще посочи още, че дори и да не се споделят

посочените мотиви, правото на иск досежно процесните вземания следва да се приеме за погасено по давност. Налице е позоваване на ответниците в тази насока още в отговора на исковата молба. Процесното вземане за главница произтича от договор за потребителски кредит, разновидност на общата фигура на договора на заем, а за вземания, произтичащи от договор за заем, се прилага общата петгодишна давност предвид разпоредбите на чл. 110 и чл. 111 от ЗЗД. В този смисъл е трайната и еднопосочна съдебна практика, като съгласно Решение № 28 от 05.04.2012 г. на ВКС по гр. д. № 523/2011 г., III г. о., ГК. А съгласно чл. 114, ал. 1 от ЗЗД давността тече от момента, в който вземането е изискуемо – така напр. с Решение № 161 от 08.02.2016 г. на ВКС по т. д. № 1153/2014 г., II т. о., ТК, се приема, че при разсрочено плащане на отпуснатия кредит всяка погасителна вноска става изискуема с настъпването на съответния падеж. В Решение № 90 от 31.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 6629/2013 г., IV г. о., ГК, се сочи, че: "Съгласно чл. 114, ал. 1 от ЗЗД, давността тече от момента, в който вземането е изискуемо. Задължението, поето от ответниците, е да внасят анюитетните вноски за погасяване на задълженията по договора за кредит и следователно давността тече отделно за всяка анюитетна вноска от датата, на която плащането е било дължимо по отношение на банката. ". Тук съгласно чл. 15 от договора при неплащане на която и да е месечна вноска кредитът става предсрочно изискуем в целия му размер. Последното установено плащане е за месец май 2011 г. Така следва да се приеме, че кредитът следва да се счита за предсрочно изискуем към 30.06.2011 г. Следователно и доколкото срокът е уговорен в полза на кредитора, в настоящия случай общият петгодишен давностен срок е започнал да тече от този именно момент. Ищецът е предприел действия за събиране на вземането си на 17.09.2021г. (по дата от пощенското клеймо) с депозирането на заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, заради което петгодишният давностен срок е изтекъл. В хода на процеса ищецът не е ангажирал доказателства, които да установят обстоятелства, довели до спиране или прекъсване на давността преди образуване на заповедното производство, заради което предявеният иск с правно основание чл. 422 във вр. чл. 415 ГПК би бил неоснователен и като погА. по давност. С това се погасяват и произтичащите от главното вземане допълнителни такива.

По разноските в настоящото производство:

Отговорността на страните за разноски по чл. 78 ГПК е функционално обусловена от изхода на спора. Поради това разпоредбата на чл. 81 ГПК предвижда, че съдът се произнася и по исканията на страните за разноски във всеки акт, с който приключва делото в съответната инстанция. Ето защо и на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК с оглед изхода на спора, разноски се дължат единствено на ответната страна. Такова искане обаче, не се поддържа, а и доказателства за сторени такива не са ангажирани, заради което и не се следва произнасяне в т.см.

По разноските в заповедното производство:

В съдебната практика се възприема принципното разбиране, че с подаването на възражение срещу издадената заповед за изпълнение и предявяването на иск за установяване съществуването на вземането, изпълнителната сила на заповедта в частта за разноските отпада. Заради това при постановяване на решението си по установителния иск, съдът в исковото производство разпределя отговорността за разноските, направени в заповедното производство. В случая данни за сторени такива не са налице, поради което и не следва да се присъждат.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ исковата претенция на „Е. М.“ ЕООД, ЕИК: ****, със

седалище и адрес на управление гр. С., р-н „В.“, ул. „Р. П. – К.“ № 4-6, против В. А. Т., ЕГН: ***** и М. К. Т., ЕГН: *****, двамата с адрес: гр. К., ул. „С.“ №**, да бъде признато за установено в отношенията между страните, че ответниците дължат и следва да заплатят на „Е. М.“ ЕООД, ЕИК: ****, със седалище и адрес на управление гр. С., р-н „В.“, ул. „Р.П. – К.“ № **, сумата от **4500,00 лв.** (четири хиляди и петстотин лева) **частично** от общо задължение за главница в размер на 12080,00 лв. по Договор за потребителски кредит № **** от 30.08.2010г., **ведно** със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на Заявлението по чл. 410 от ГПК в съда до окончателното изплащане на сумата, както сумата в размер на **500,00 лв.** (петстотин лева), представляваща **част** от договорна лихва в общ размер на 8453,51 лв. за периода 01.03.2018г. – 31.08.2020г. (датата, на която кредитът е станал изискуем), **КАТО НЕОСНОВАТЕЛНА И НЕДОКАЗАНА.**

Препис от настоящия съдебен акт да се връчи на страните по делото, заедно със съобщението за постановяването му на основание чл. 7, ал. 2 ГПК.

След влизането на решението в законна сила препис от него да се изпрати на заповедния съд.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Кюстендил в двуседмичен срок от съобщаването му.

Съдия при Районен съд – Кюстендил: _____